

[Kai Møltke.]

budgetteret, at dette byggekompleks skulle koste 145 mill. kr. Man overskred denne sum på dette store byggeri med en lille million kr., så det blev op imod de 146 mill. kr. Men man blev desuden nødt til ved udmålingen af lejen oven på denne i sig selv store sum at lægge et kurstab på 83 mill. kr. Jeg har ikke noget imod, hvis de konservatives og venstres ordførere frejdigt siger: vi nærmer os liberaliseringen, dette er liberaliseringens pris under de nuværende betingelser. Så skulle man blot samtidig fortælle lejerne: I kan trøste jer med, at det vil blive endnu dyrere at få en moderne lejlighed i årene fremover, for det vil tage lang tid, før man får den masseproduktion af industrialiseret byggeri, som virkelig kan bringe omkostningerne ned. Jeg er ængstelig for, at den anden side af sagen, det at bringe renten ned og bringe kursfaldet til standsning, har betydelig større perspektiver og vil møde betydelig større vanskeligheder; for det er jo kun tåber, som i dag vover at påstå, at kursfaldet bestemmes af udbud og efterspørgsel ved placering af opsparingsmidler på et frit marked. Den dårlige udvikling af kurserne har jo fundet sted til trods for en ganske overordentlig stor, lad os sige offentlig støtte — og først og fremmest støtte fra Danmarks Nationalbank.

Nu ville jeg ønske, at man her i folketinget efterhånden kunne opnå ligestilling med bladenes journalister, når det gælder enkeltheder angående udviklingen i Nationalbankens forskellige indkøbsstransaktioner. I Politiken for den 5. oktober opgør man, at Nationalbanken i øjeblikket ligger inde med en obligationsbeholdning på 2.468.000.000 kr., og så siger man, at noget over halvdelen af denne kæmpesum er opkøb, foretaget i løbet af det sidste år. Man kommer så med yderligere nogle enkeltheder og siger, at alene i de sidste tre måneder har Nationalbanken opkøbt for over 750 mill. kr. obligationer — det bliver helt andre tal, hvis vi tager den nominelle værdi. I denne forbindelse kunne jeg til den højtærede boligminister — eller hvis det hører under en andens ressort — ønske at rette et enkelt og klart spørgsmål: hører det med til Nationalbankens og regeringens kurs fortsat årligt at placere over 1 milliard kr. — 1,2

milliarder kr. — til støtteopkøb for obligationer? Så skal man sige det. Jeg ser, at nationalbankdirektøren forleden beroligede obligationskøberne med at sige: vi har ikke til hensigt at realisere denne store obligationsmasse. Det skal vel betyde: vi vil fremtidig ikke trykke kurserne. Men så tilføjes: der kan komme situationer med en større stabilitet i bankernes likvide beholdninger, som gør, at vi sætter os til at afhænde obligationer.

Er der nogen, som kan forudsige kursernes videre fald, hvis Nationalbanken blot standser de opkøb, som man har foretaget i det sidste halve år?

Det er jo følgerne af den almindelige finansielle politik, af regeringens almindelige økonomiske politik, som man her står over for, og jeg for mit vedkommende har, når jeg ser dette halve års eksperimenter, ikke særlig ondt ved at forestille mig, at vi, ved siden af sammenbruddet af det sociale boligbyggeri og den sociale indsats på nybyggeriets område, står over for sammenbruddet af de hidtidige former for realkredit, og det er det problem, som her bør tages op til revision som kerneproblemet blandt alt det andet. Når jeg fremfører denne påstand, bygger jeg den ikke alene på Nationalbankens udvikling. Somme tider kan det jo være klogt at se tilbage i tiden. I februar 1963 rettede jeg til den daværende finansminister, det ærede medlem af tinget hr. Poul Hansen, nogle spørgsmål om andre statsorganisationers indkøb. Der var f. eks. en offentlig institution som postgirofondens. Den havde på daværende tidspunkt opkøbt for 196 mill. kr. obligationer, og statsanstalten for livsforsikring havde opkøbt for andre 22 mill. kr. alene i tredjeprioritetsobligationer. Man aftog tilsammen i disse to statslige institutioner alene en fjerdedel af den samlede mængde af obligationer, som gennem tredjeprioritetskreditinstitutterne kom på markedet i daværende periode. Det vil vist ikke være ubeskedent at spørge, om dette tal i dag ligger højere eller lavere, end det gjorde i begyndelsen af 1963. Nationalbanken lå dengang med 8 pct.s opkøb af disse dårligt stillede papirer. Hvor stor mon procenten vil være i dag?

Se, skal et udvalg arbejde sagligt, skal et udvalg virkelig se, hvor vi sejler henad, tror jeg, det er en uomgængelig nødvendighed.